

Érdekességek

A rákosi vipera gyenge mérgű kígyó, mely ritkán támad. **Nevét a Rákos-patak menti lelőhelyéről kapta.** Tudta, hogy az az 1950-es években parlagi viperára keresztelték? A beszámolók szerint Rákosi Mátyást, Magyarország akkori teljhatalmú miniszterelnökét zavarta, hogy egy vipera is viseli a nevét, ezért parlagi viperává kereszteltette át a kígyót. A parlagi vipera elnevezés 1989-ig volt használatban.

Fotó: Orbán Zoltán

Változások hazánk madárvilágában az elmúlt 50 évben

50 év egy ember életében nem kevés, ahogy szervezetünk életében is hosszú idő, de az élővilág változása szempontjából rövidnek mondható.

Magyarországon jelenleg 198 madárfaj tekinthető fészkelőnek. Az 1974–2024 között eltelt 50 év alatt kipusztult Magyarországról 6 madárfaj (törpesas, nagy fülemüle, kövirigó, csíkosfejű nádiposzáta, kerti sármány és sövény-sármány), megtelepedett és rendszeres fészkelővé vált 11 faj, alkalmi fészkelővé vált 5 faj. Visszatelepedett, és ismét költ nálunk a vörös kánya, az énekes hatyú, a kis kárókatona, a daru és a vándorsólyom.

A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET 2024/2. SZÁMÚ HÍRLEVELE

Köszöntőlevél
5+1 állatfaj
Tudnivalók, információk

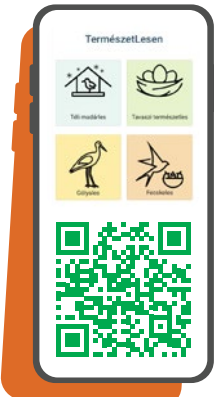
1
2–3
4

Kedves <suffix> <titel> <fname> <vname> <name2> <ptitel> <becse>!

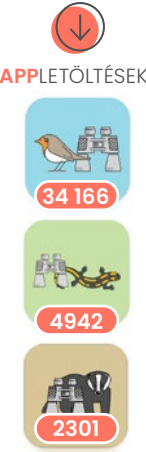
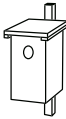
1974. január 6-án megalakult a Magyar Madártani Egyesület, amely célul tűzte ki nemcsak a madarak megfigyelését, hanem az aktív madárvédelmi tevékenységet is. Az azóta eltelt 50 évben munkánkat szakmai és tudományos alapon szerveztük. **Fajmegőrzési programokat dolgoztunk ki és valósítottunk meg a veszélyeztetett fajok védelme érdekében.** Célul tűztük ki, hogy a társadalom szélesebb rétegeivel és különböző korosztályok képviselőivel is megismertessük a madárvédelem és természetvédelem fontosságát. Ma, ha visszatekintünk, azt mondhatjuk, hogy megérte az erőfeszítés, hiszen számtalan faj története mutatja, milyen eredmények érhetők el a következetes, közös munkával.

40 000 TÁMOGATÓ

10 000 TAG

10 000 ^{odú}
4000 költőláda
4000 szalakótaodú
9500 kerecsensólyom-fióka
évi 1500 terepi önkéntes
5500 kirepült parlagi sas

Kérem, olvassa el levelünket, amelyben bemutatunk 6 olyan állatfajt, amelyek fennmaradásában az idén 50 éves Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület aktív részt vállalt! Manapság is **nap mint nap tennünk kell azért, hogy a madárvilág és a természet változatossága megmaradjon**, és gyermekeink, unokáink ne csak képeskönyvből ismerjék a hazai élővilág szereplőit.

Madárbarát üdvözlettel:

Dr. Halmos Gergő
ügyvezető igazgató

A madarak védelme elképzelhetetlen környezetünk megóvása nélkül. Éppen ezért nyomtatjuk hírlevelünket újrahasznosított papírra.

Impresszum:
Kiadó: Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Felelős kiadó:** dr. Halmos Gergő | **Lapalapító:** Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület | **Példányszám:** 33 700 | **Hírlevél-előállítás:** Human Dialog Kft. | **Szerkesztőbizottság:** Bodnár Katalin, Halmos Gergő, Karcza Zsolt, Skríonya Barbara, Zádori Sarolta

Kiadó és szerkesztőség címe: 1121 Budapest, Költő u. 21.; telefonszám: +36-1 275-6247 (H–P: 9–16 óra)

Jelen hírlevelet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (székhely: 1121 Budapest, Költő u. 21.; e-mail: mme@mme.hu; telefonszám: +36-1 275-6247; a továbbiakban: Adatkezelő) küldte Önnek. Adatait az Adatkezelő az Ön hozzájárulásával kezeli, mivel korábban adományozott, és hozzájárult adatai kezeléséhez. Az adatkezelés célja az Adatkezelő munkájának bemutatása. Az Adatkezelő az adatokat nem továbbítja harmadik személy részére. Az Adatkezelő az irányadó jogszabályok alapján vesz igénybe adatfeldolgozót. A jelen levél küldése során adatfeldolgozóként a Human Dialog Kft. jár el (hírlevél előállítás, címlista kezelése). Az Adatkezelőtől tájékoztatást kérhet adatai kezeléséről, jogában áll kérni azok helyesbítését, törlését, kérheti az adatkezelés korlátozását, valamint hogy az Adatkezelőtől az adatokat géppel olvasható formában megkapja. Kérelmét az Adatkezelő fent írt elérhetőségein terjesztheti elő. Amennyiben nem kíván a jövőben hasonló megkereséseket kapni, vagy módosítani szeretné adatait, kérjük, jelezze az adomany@mme.hu e-mail-címen, a +36-1 275-6247-es telefonszámon (H–P: 9–16 óra) vagy a 1121 Budapest, Költő u. 21. címre küldött levélben. A kérelmet az Adatkezelő legkésőbb egy hónapon belül teljesíti. Jogellenes adatkezelés esetén a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (www.naih.hu) fordulhat.

Budapest, <felad-datum>

Látjátok, egyre kevesebb az ilyen háborítatlan, békés vidék. Azért fogynak a madarak. Mert nem szeretik a zajt, a háborgatást. Akárcsak a magamfajta ember.

Lázár Ervin: Szabad-e gólyát löni?

5+1 ÁLLATFAJ, AMELYEK FENNMARADÁSÁBAN AKTÍV SZEREPET VÁLLALTUNK

Kerecsensólyom, a puszták királya

- > A magyar eredetmondák turulmadara szinte eltűnt Magyarországról **az 1980-as években, alig 10 pár maradt belőlük**. Az állami természetvédelemmel közösen akkor elkezdett és szervezetünk által koordinált munka eredményeként **napjainkban ez a szám már 150 pár körül alakul**.
- > A fajmegőrzési program legfontosabb elemei: fészekőrzés, költőládák kihelyezése, középfaszültségű légvezetékeket tartó oszlopok szigetelése, illegális ragadozómérgezés visszaszorítása, táplálékállatai – az ürge és a hörcsög – állományának védelme, monitoring, gyűrűzés, szemléletformálás és az elért eredmények publikálása.

Fehér gólya, a mi madarunk

- > Közkedvelt madarunk a gólya, de nem ezért foglalkoztunk kezdettől kiemelten a védelmével, hanem mert az 1970-es évekre a villamosítás kiváló fészkelőhelyet kínált, amelyre a gólyák szinte 100%-ban át is települtek, de ez az áramütés kockázatát is hozta.
- > Az áramütések elkerülése érdekében kezdeményeztük a **gólyafészkek magasító-állványok** (gólyakosár) telepítését.

Parlagi sas, a madarak királya

- > A parlagi sas világszerte veszélyeztetett, Magyarországon 1954 óta fokozottan védett madárfaj. A parlagi sasok hazai állománya az 1980-as évek elejére már csak 15-20 pár lehetett. Az áramütések és a mérgezések okozta madárpusztulások ellen tudatosan végzett, gyakorlati védelmi intézkedések eredményeképp sikerült megállítani a csökkenést, és ha lassan is, de folyamatosan emelkedik a parlagi sasok száma Magyarországon.
- > Továbbra is dolgoznunk kell a mérgezések visszaszorításán és az agrárélőhelyek minőségének javításán.

Kék vércse, a magyar puszták féltett kincse

- > Ez a különleges madár a sólyomfélék közé tartozik, fészket nem épít, nálunk leginkább a vetési varjú fészektelepeit veszi ki „albérletbe”, és ezért is került veszélybe. A vetési varjak tudatos gyérítése kedvezőtlenül hatott a puszták kincsére is.
- > A Kárpát-medencében működő, széles körű védelmi program célja a kék vércsék megóvása költőládák kihelyezésével, vonuláskutatással, gyülekezőhelyek felmérésével, faültetéssel.

Túzok, a puszta táncoló harcosa

- > A tűzok a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület címerállata: Európa legnagyobb testű röpképes madara. Otthon érzi magát a Kárpát-medencében, azonban a 20. század végén az állománya drasztikusan lecsökkent. A faj világszerte veszélyeztetett, a közép-európai állomány súlypontja Magyarország területén van, nagyjából 1500 egyeddel. A 2000-es évek közepén az összehangolt természetvédelmi erőfeszítéseknek köszönhetően stabilizálódott a helyzete.
- > Mivel a tűzok az agrárterületeken a földre rakja tojásait, így legfontosabb feladat a fészkek védelme a ragadozóktól és a mezőgazdasági munkálatoktól. Mint minden nagy testű madár, fokozottan ki van téve a légvezetékekkel való ütközés magas kockázatának, amelyet a fészkelőterületeken csökkenteni kell.

+1 Rákosi vipera

- > A **rákosi vipera** kis testű, 50 cm-t alig meghaladó méretű kígyó, amely az élőhelyeinek megszűnése miatt **a kihalás szélére került**. Hozzá hasonlóan egyre több kétéltű- és hüllőfaj került veszélybe, ezért 1993. októberben megalakult a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztálya, melynek önkéntesei számos területen dolgoznak azon, hogy egy-egy faj vagy fajcsoport életfeltételei javuljanak. A rákosi vipera 1974 óta védett, 1988-tól fokozottan védett Magyarországon.
- > 2004 óta működik a Kiskunsági Nemzeti Park területén a Rákosivipera-védelmi Központ, melynek célja a veszélyeztetett élőhelyekről bekerülő állatok tartása és szaporítása, majd kibocsátása az élőhelyükre a fajmegőrzési program keretében.

